

Kontserdisaalid, kontserdisaalid ...

Millised on järgmised kultuuriobjektid, mille ehitust rahastatakse kultuurkapitali kaudu? Muusikanõukogu avatud arutelul „Saalid vol. 2“ sai hea ülevaate muusikavaldkonnas tiirlevatest ehitusplaanidest ja ruumivajadusest ning esile kerkis ka üllatusi. Küllap on hästi teada, et [ERSO ja rahvusooper Estonia](#) on rääkinud võimalusest koos linnahall renoveerida. Kas seda tehakse kulka toel või erakapitali kaasates, pole selge, aga kultuuriminister Tõnis Lukas tuletas meelde, et linnaga koostöös arutatakse praegu tõsimeeli, kas ERSO ja ooperiteatri paigutamine sinna koos on võimalik ja mõistlik. [Aivar Mäe](#) nentis, et linnahall on ooperimajale parim variant küll koha mõttes, kuid hoone on teine küsimus. See paistis kergendust toovat näiteks klassikalise laulu lektorile Juhan Trallale: „Selline, milline see maja ehitatakse, selline on vokaalkultuur 70 aasta pärast. Ruumi kvaliteet mõjutab laulu kvaliteeti otseselt. Linnahall ei lahenda sisuliselt midagi. [---] Olgem ausad: seal ei saa ju ooperit teha. Kui meil see võimalus juba on, siis ehitame sellise saali, nagu meil vaja on.“

Kõige läbimõeldum oli ERSO direktori Kristjan Halliku ettekanne: ta rääkis innovaatsilisest päev läbi avatud keskkonnast, mille oluline osa on tänapäeva nõuetele vastav kontserdisaal, aga selle juurde kuuluvad ka kohvikud-restoranid, galeriid, muusikapood jms. Lahendamist vajab olukord, et orkestrimuusika esitamiseks on Jõhvis, Pärnus ja Tartus paremad tingimused kui Tallinnas: teatud kõlaomadused tulevad seal paremini esile kui Estonia kontserdisaalis. „Ei ole vaja järjekordset kingakarpi, mis on inimestele avatud mõnel õhtul nädalas,“ lausus ta. Ja ei olevat vaja ka kaubandustemplit. Halliku sõnul vajab publik (aga ka orkester) avarust, uut tüüpi arhitektuuri ka kontserdisaali puhul.

Tõepoolest, järgmist saali ehitades on väga tähtis luua kvaliteetne avalik ruum kogu hoone ulatuses, et seda oleks mugav kasutada ka aastate pärast. Selline avalik ruum sünnib

Ei ole vaja järjekordset kingakarpi, mis on inimestele avatud mõnel õhtul nädalas.

koostöös oma valdkonna spetsialistide ehk arhitektidega ja parima lahenduse leidmiseks on väga vaja teha arhitektuurikonkurss. Saal ja selle akustika on muusika esitamisel ainult üks, ehkki keskne tingimus. Tähtis on ka see, et publik tahaks selle saali ümber olevas ruumis aega veeta, et ühelt korruselt teisele saaksid takistusteta liikuda kõik inimesed ja seal tuntaks end piisavalt mugavalt, et tagasi tulla. Ka muusikutele loodavad ruumitingimused lava taga võiksid praegu ja mõnekümne aastagi pärast olla veel sellised, et ei pea hakkama uut saaliarutelu korraldama.

Aastaid on teada, et uusi proovija kontoriruumi otsib Eesti Filharmoonia Kammerkoor. Kunagi oli neil plaanis kolida heliloojate

Sirp

20.12.2019

Maria Mölder

9000

[2](#)

Rahvusooper Estonia

Aivar Mäe

majja, kui see Lauteri tänava hoone uuenduslaiendus peaks saama rohelise tule. Kui selle saal tehtaks korda ja kontoriruumi samuti juurde, saaksid sinna peale heliloojate liidu kolida ka teised heliloominguga seotud institutsioonid, näiteks Eesti muusika infokeskus või Eesti elektroonilise muusika selts. Kuna heliloojate maja pole seni ajakohastatud, on EFK valmis kaaluma ka teisi võimalusi.

Seni oli vähem teada džässmuusika keskuse vajadustest, mis on sõnastatud sel aastal avaldatud džässmuusika strateegias (palun muusikavaldkonda rohkem strateegilist mõtlemist), samuti oli uus mõte PLMFi talentide arenduskeskus ja selle kammersaal. Endrik Üksvärava esitletud Veljo Tormisele pühendatud mitmeotstarbelise koorimuusika kodu idee sõnastamine oli õieti aja küsimus, aga selle fookus jõuab ajaga selgineda.

Tore, et arutelusse oli kaasatud mitu arendajat: Ülemiste Citysse ja Krulli kvartalisse oodatakse huviga kontserdisaali või mõnd muud avalikku ruumi rikastavat muusikainstitutsiooni, kuid selleks, et erasektor saaks mõtet edasi arendada, peaks muusikavaldkond ülesandepüstituse võimalikult täpselt kokku leppima.

Lähiajal valmivad Tallinnas ja selle lähiümbruses veel muusika- ja balletikooli saal ja Viimsi saalikompleks, Viimsis on just valmis saanud ka raamatukogu kammersaal. Tuleks mõelda sellelegi, kui palju saale suudetakse täita kvaliteetse sisuga nii, et keegi ka kontserte kuulata jõuab.

Muide, põhimõtteline küsimus, kas linnahall tuleks lammutada, ei kuulu muusikute pädevusse. Las sellega tegelevad selle ala asjatundjad.

Maria Mölder